

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

Marijke Taffein

tegen

Het Nieuwsblad

Met twee mails van 24 oktober 2016 dient mevrouw Marijke Taffein een klacht in tegen Het Nieuwsblad. Aanleiding is een artikel van 15 oktober 2016 onder de titel *Slechte jeugd weggeschreven in boek. Joeri Cools schrijft getuigenis in hoop dat andere kinderen zelfde niet meer meemaken*. Toon Van den Meijdenberg, redactiemanager bij Mediahuis, antwoordt met twee brieven van 9 november en 22 december, waarop Marijke Taffein repliceert met twee mails van 27 december 2016.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 19 januari 2017. Marijke Taffein en haar partner David Gillies woonden de hoorzitting bij. Ook Toon Van den Meijdenberg was aanwezig.

DE FEITEN

Het artikel is een kort interview met een man die een boek schreef over verwaarlozing, mishandeling en seksueel misbruik in zijn kindertijd. De journalist schetst de gezinssituatie en schrijft dat het leven bij zijn moeder en (stief)vader blijkbaar een hel was. De geïnterviewde vertelt hoe hij ondanks zijn jeugd de kracht vond om een boek te schrijven en een gelukkig gezin op te bouwen. Hij zegt dat hij met zijn getuigenis wil vermijden dat nog meer kinderen hetzelfde beleven en dat hij blij is dat minister van welzijn Vandeurzen openstond voor enkele adviezen van hem als ervaringsdeskundige.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klaagster is de moeder van de auteur van het boek die in het artikel geïnterviewd wordt. Zij zegt dat het artikel fouten bevat en dat de journalist het artikel geschreven heeft zonder na te gaan of het verhaal klopt en zonder bewijzen.

Volgens klaagster is het verhaal van haar zoon niet autobiografisch is, maar gebaseerd op haar eigen verhaal als kind, dat ze had neergeschreven in een dagboek en dat haar zoon gevonden en gepubliceerd heeft.

Het nawoord in het boek van een sociaal assistent van de jeugdrechtbank en later directeur Jongerenwelzijn Oost- Vlaanderen, waarvan de journalist inroept dat het het verhaal zou staven, gaat volgens klaagster niet over haar zoon maar over geplaatste jongeren in het algemeen.

Klaagster heeft na publicatie van het artikel Het Nieuwsblad niet gecontacteerd omdat ze journalisten niet vertrouwt.

Klaagster geeft toe dat haar naam niet genoemd wordt in het artikel, maar wie op Google de naam van de auteur intikt, samen met de termen *moeder* of *stiefvader*, komt uit bij haar naam.

Het Nieuwsblad zegt dat klaagster zich tot de verkeerde instantie richt. Ze neemt aanstoot aan wat haar zoon als auteur van zijn boek schrijft, en moet zich dan ook tot hem richten als ze meent dat de inhoud van het boek niet correct is.

Het krantenartikel brengt louter een verslag over de publicatie van het boek dat normaal in de handel verkrijgbaar is, en is niet meer dan een korte samenvatting in de woorden van de auteur. Het hoort tot de vrijheid van meningsuiting van de auteur om zijn levensverhaal uit de doeken te doen, en de krant heeft het recht om over een dergelijk boek te schrijven en de auteur aan het woord te laten.

Het boek waarover bericht wordt, is een autobiografie waarin – zoals bij alle autobiografieën – naast de auteur ook andere personen ten tonele worden gevoerd. Het is in die omstandigheden niet verplicht om het volledige boek of zelfs een samenvatting te screenen op inhoudelijke juistheid. Evenmin geldt in deze specifieke context het principe van hoor en wederhoor. Als dat wel zo zou zijn, zou het onmogelijk zijn om nog ooit een recensie te schrijven over een autobiografie of een boek waarin echte mensen worden geportretteerd.

Bovendien blijkt uit de klacht en de repliek van klaagster dat de weinige feitelijke elementen die in het artikel aan bod komen, correct zijn. Klaagster spreekt wel een aantal stellingen van de auteur van het boek tegen, maar die bezwaren zijn gericht tegen zijn uitspraken en niet tegen de weergave daarvan in de krant.

De krant wijst er ook op dat de naam van klaagster nergens in het artikel genoemd wordt. Dat gebeurt ook niet in het boek, waarin ze enkel wordt aangeduid met M. Op basis van het boek zou het voor de journalist dan ook onmogelijk geweest zijn om klaagster te contacteren.

BESLISSING

De Raad voor de journalistiek spreekt zich niet uit over het boek dat aanleiding was voor het artikel, noch over het waarheidsgehalte van de feiten die in het boek aan bod komen. Dat valt buiten de opdracht en de bevoegdheid van de Raad. De Raad kan zich alleen uitspreken over de manier waarop de journalist over het boek gerapporteerd heeft in Het Nieuwsblad.

Het gaat hier om een kort verslag met enkele citaten van de auteur naar aanleiding van de presentatie van het boek. De Raad stelt vast dat de journalist die feiten niet verder heeft gecheckt, maar dat hij anderzijds wel enige afstand bewaart en voorbehoud maakt waar hij schrijft dat de jeugd van de auteur *blijkbaar* een hel was, waarmee hij aangeeft dat hij enige reserve inbouwt en niet zondermeer meegaat in het getuigenis van de auteur.

De journalist heeft in alle omstandigheden de plicht om waarheidsgetrouw te berichten en rekening te houden met de rechten van eenieder die in de berichtgeving voorkomt. Dat geldt ook voor persoonlijke getuigenissen waarin ernstige beschuldigingen ten aanzien van derden worden geuit. Maar gelet op de aard van het artikel, met name een korte aankondiging van een boek, en gelet op het voorbehoud dat blijkt uit het artikel, meent de Raad dat er in dit geval geen sprake is van een beroepsethische fout.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 17 februari 2017